

The high level of professional endurance of future military specialists, which requires a constant search for new or improved principles and approaches to the educational process, significant changes in the content, forms and methods of learning, as well as the definition of the organizational and pedagogical conditions for an effective training process of future Masters in Command and Control have become really important under the modern conditions of the Armed Forces of Ukraine reform process. Therefore, the objective of our research is to identify and substantiate the organizational and pedagogical conditions needed for the development of professional endurance of future Masters in Command and Control in the process of operational training.

The article deals with modern approaches to the definition of the essence of two concepts – “condition” and “organizational and pedagogical conditions” in the general meaning. In the context of our research, the organizational and pedagogical conditions of the professional endurance development of the future Masters in Command and Control is understood as a variety of circumstances created by teachers. Such circumstances are the product of their activity and will help to track the positive dynamics of the criteria we defined, and their transition to a higher level.

The analysis of psychological and pedagogical literature made it possible to determine the main factors to be taken into account while selecting favourable organizational and pedagogical conditions for the professional endurance development of the future Masters of Command and Control. They are, as follows: modern requirements for the competence of military specialists capable to professionally fulfill their service and combat tasks; peculiarities of military-professional formation of the future Masters in Command and Control at the operational level of training; and the understanding that development of professional endurance is achieved not by means of one condition, but by virtue of their interconnected complex.

Based on the analysis of scientific research and practical activity, we have identified the following organizational and pedagogical conditions which, in our opinion, will contribute to the professional endurance development of the future Masters in Command and Control: modelling of the development of professional endurance of future Masters in Command and Control at the operational level of training; use of the professional applied physical training means in the educational process; elaboration of assessment criteria for the development of professional endurance of future Masters in Command and Control and their specified indicators.

Key words: *condition, organizational and pedagogical conditions, future Masters in Command and Control, professional endurance, operational level of training, military education.*

УДК 378.141.4-378.046.4

Галина Воронка
Halyna Voronka

**ВИКЛАДАННЯ БРИТАНСЬКИХ МАГІСТЕРСЬКИХ “ПРИКЛАДНИХ”
ЕКОНОМІЧНИХ ПРОГРАМОВИХ МАТЕРІАЛІВ – ЯК
АЛЬТЕРНАТИВНО-ПЕРЕКВАЛІФІКАЦІЙНЕ**

**EXPOSITION OF THE BRITISH POST-GRADUATE “APPLIED”
ECONOMIC PROGRAMME MATERIALS – AS ALTERNATIVE-
REQUALIFICATIONAL**

Імплементування британських магістерських економічних – “прикладних” програм, “конверсійної” [перекваліфікаційної] програми здійснюють у прагматично-соціальному форматі: “викладання технологічно-безпекових, бізнес-, актуарних дисциплінарних матеріалів”.

Ключові слова: магістерські “прикладні” програми, магістерський “конверсійний” [перекваліфікаційний] курс, видача пост-бакалаврських дипломів, видача магістерських дипломів, педагогічно-контролінгові методи, темпоральні навчальні параметри, режимні навчальні параметри, кампус-локаційні навчальні параметри.

У публікаційних матеріалах, автори яких – Вітченко А. [1]; Десятов Т. [7]; Воробієнко П., Ложковський А. [3]; Загородня А. [8]; Дебич М. [5], [6]; Яцунь О. [10]; Возняк О. [2]; Некряч А. [9]; Ганаба С. [4], досліджено процеси – впровадження освітніх стандартів у навчальних процесах, які здійснюють у європейських, українських ВНЗ; упровадження “компетентісно-формувальних” методів до навчального процесу у ВНЗ; упровадження інноваційних форм, раціональних методів до навчального процесу у підготовці спеціалістів-економістів у ВНЗ; імплементації програм “подвійно-ступеневих” у ВНЗ; визначення стратегічних векторів у здійсненні навчального процесу у ВНЗ; здійснення “формалізування” неформальних навчальних процесів у ВНЗ; визначення “європейських” перспектив (“європейських вимірів”) у здійсненні навчальних процесів у ВНЗ; упровадження освітньо-професійних стандартів, які визначено у ЮНЕСКО, до навчально-педагогічних процесів у ВНЗ (розширення “європейського цивілізаційного простору”); використання інформаційно-мережових технологій у здійсненні навчальних процесів у ВНЗ.

Мета статті – здійснення “інформаційного аналізу” – формування модульно-курсівих елементів у викладанні британських магістерських прикладних економічних програмових матеріалів як “перекваліфікаційних”; здійснення “структуризаційного аналізу” – утворення модульно-курсівих матеріалів як “кластерних інформаційних елементів” у процесах викладання британських післядипломних ступеневих економічних програмових матеріалів; здійснення “функціонального аналізу” – використання педагогічно-інструктивних технологій, упровадження раціонально-інструктивних методів у викладанні британських післядипломних лекційних економічних програмових матеріалів.

У 2013-2014 н.р. у Кентському університеті, Кентській економічній школі (University of Kent, The Kent School of Economics) здійснено імплементацію ступеневих магістерських економічних програм: 1) “Магістр наук (МН): Аграрний сектор, економічні дисципліни” (“Agricultural Economics, MSc”); 2) “МН: Економічні дисципліни (прикладний, екологічний аспекти)” (“Applied Environmental Economics, MSc”); 3) “МН: Економічні дисципліни” (“Economics, MSc”); 4) “МН: Економічні дисципліни (конверсійний [перекваліфікаційний] курс)” (“Economics Conversion, MSc”); 5) “Видача пост-бакалаврських дипломів (Дипломів-II): Економічний аналіз” (“Diploma in Economic Analysis”); 6) “МН: Економічні, економетричні дисципліни” (“Economics and Econometrics, MSc”); 7) “МН: Економічні, фінансові дисципліни” (“Economics and Finance, MSc”); 8) “МН: Фінансові, економетричні дисципліни” (“Finance and Econometrics, MSc”); 9) “Магістр гуманітарних наук (МГН): Євро-розвиток” (“International Development, MA”); 10) “МН: Міжнародний розвиток” (“International Development, MSc”); 11) “МН: Фінансові операції, економічний розвиток (євро-аспект)” (“International Finance and Economic Development, MSc”) [11, с. 81].

I. “Видача магістерських дипломів (МД), надання звань: “Магістр наук” (МН): Економічні дисципліни (прикладний, екологічний аспекти)” (“Applied Environmental Economics, MSc”). М.к.= “модульний/і курс(и)”, м.к.-матеріали= “модульно-курсівих матеріали”. У структуруванні курсівих матеріалів (Course Content) здійснено модульне форматування. Здійснено викладання базових модульно-курсівих матеріалів (Core Modules) – 6-ти: 1) “Мікроекономічний курс (ускладнено)” (“Advanced Microeconomics”); 2) “Економетричні методи” (“Econometric Methods”); 3) “Економічні операції, екологічні процеси” (“Economics of Environmental Policy”); 4) “Інвестиційні ресурси, екологічні проекти” (“Environmental Valuation”); 5) “Політико-економічні процеси, соціально-політичні проекти” (“Political Economy of Public Policy”); 6) “Дослідницькі методи” (“Research Methods”); елективних модульно-курсівих матеріалів

(Optional Modules) – 2-ох. Здійснено методологічно-консультаційні процеси у написанні студентами дисертаційно-дослідницьких манускриптів; текстовий обсяг у написанні дисертаційних манускриптів – регламентаційний, 10-12.000 слів [11, с. 82]. Педагогічно-контролінгові методи, які запроваджено, – комбінаційні: виконання студентами варіативних завдань (a mixture of assignments); “акцентне” – запровадження письмового викладу студентами: екзаменаційних матеріалів (навч. період/ семестр – “у травні”), дисертаційних матеріалів (навч. період/ семестр – “у червні-вересні”). Темпоральні, режимні, локальні параметри у викладанні програмових матеріалів: навч. термін (академтермін) – 1-річний; навч. режим – “класичний стаціонарний” (КС); локаційні параметри – кампусні, на території університетського кампусу – у м. Кентербері. Вступні вимоги – подання до аплікаційної комісії – дипломів “1-го рівня” (first degree) (бакалаврських дипломів), мінімальний рейтинговий рівень – 2.1 (minimum 2.1); бакалаврський спеціалізаційний напрям (“фоновий”: background) – математичні, статистичні дисципліни. Перелік навчальних питань, які інкорпоровано до “тематичного меню”, – теоретичний виклад економічних матеріалів у відношенні до здійснення екологічних процесів (рівні – локальний, регіональний, глобалізаційний); перелік екологічно-безпекових методів, запровадження яких можливо здійснювати у протидії атмосферному, гідро-забрудненню, зникненню біологічних видів, кліматичним змінам (environmental policy options that could be used to combat a range of environmental issues – air and water pollution, biodiversity management, climate change); перелік практично-реалізаційних методів, запровадження яких рекомендовано здійснювати у збільшенні кількості с.-г. ресурсів, у здійсненні екологічно-захисних процесів у с.-г. регіонах; теоретичний виклад економічних матеріалів у відношенні до здійснення комерційних процесів у торговельно-обмінних, сервісно-реципієнтних відносинах.

II. “Видача пост-бакалаврських дипломів (ПБД) у сфері: “Економічний аналіз”. Видача магістерських дипломів (МД), надання звань: “Магістр наук” (МН): Економічні дисципліни (конверсійний [перекваліфікаційний] курс” (“Economics Conversion, MSc. Diploma in Economic Analysis”). Методологічне викладання економічних матеріалів здійснено ступенево – Навч. роки 1, 2; форматування модульно-курсів матеріалів – здійснено: Фундаментальні, Елективні, Дослідницько-дисертаційні. У навч. році 1 – здійснено викладання: фундаментальних м.к.-матеріалів – 1) “Макроекономічні процеси” (“Macroeconomics”); 2) “Мікроекономічні процеси” (“Microeconomics”); 3) “Статистичні (кількісні) економічні методи” (“Quantitative Economics”); елективних м.к.-матеріалів (селекціювання студентами 1-го м.к. із 2-ох) – 1) “Політичний аналіз” (“Policy Analysis”);/ 2) “Екологічні: методи, інституції, процеси; економічні операції” (“Environmental Economics, Institutions and Policy”); комплементарних (вторинних) елективних м.к.-матеріалів (селекціювання студентами 1-го м.к. із 2-ох) – 1) “Економічні операції у підприємствах у держсекторі” (“The Public Sector”);/ 2) “Фінансовий аналіз” (“Financial Analysis”). У навч. році 2 – здійснено методологічно-консультаційні процеси у написанні студентами дисертаційно-дослідницьких манускриптів (Chosen MSc pathway) [11, с. 82]. У навч. році 1, у фінальний період у викладанні/ вивченні м.к.-матеріалів, студентам видають пост-бакалаврські дипломи (ПБД)/ Дипломи-II у сфері: “Здійснення економічного аналізу” (the Diploma in Economic Analysis – DEA). Студенти, яким видають ПБД, у яких рейтинг: “60%-не акумулювання кр. балів, [+] акумулювання додаткової к-ті кр. балів”, здійснюють транзитні процеси до наступного (кінцевого) вивчення магістерських програмових матеріалів у навч. році 2. Студенти, яким видають ПБД, у яких рейтинг: “менше 60%-го акумулювання кр. балів”, здійснюють транзитні процеси до виробничого працевлаштування. Педагогічно-контролінгові методи, запровадження яких здійснено, – комбінаційні (“мікс-методи”): процесуально-контролінгові, екзаменаційно-контролінгові (a mix of coursework and examinations). Темпоральні, режимні, локальні параметри у викладанні програмових матеріалів: навч. період (академтермін) – 2-річний, навч. режим – “класичний стаціонарний” (КС), здійснення навч. процесу – кампусне, на території кампусу – у м. Кентербері.

У 2013-2014 н.р. у Кентському університеті у школі математичних, статистичних, актуарних дисциплін (ШМСАД) (University of Kent, the School of Mathematics, Statistics and Actuarial Science – SMSAS) – здійснено імплементацію прикладних дипломно-магістерських актуарних програм (у викладанні “актуарних” дисциплін – здійснюють визначення страхових ризиків; обчислення страхових виплат, премій; упровадження статистичних методів): 1) “Видача Дипломів-II: Актуарні дисципліни” (“Actuarial Science, PDip”); 2) “МН: Актуарні дисципліни (прикладний аспект)” (“Applied Actuarial Science, MSc”); 3) “МН: Актуарні дисципліни (прикладний аспект, євро- контекст)” (“International Master’s in Applied Actuarial Science”) [11, с. 28].

II. “Видача магістерських дипломів (МД), надання звань “Магістр наук” (МН): Актуарні дисципліни (прикладний аспект)” (“Applied Actuarial Science, MSc”). Формування реєстру базових м.к. здійснено із (9-ти м.к.): 1) “Актуарне антикризове управління” (“Actuarial Risk Management (CA 1)”); 2) “Комунікаційні процеси” (“Communications (CA 3)”); 3) “Страховання” (“Life Insurance (ST 2)”); 4) “Пенсійні виплати” (“Pensions and Other Benefits (ST 4)”); 5) “Фінансові інвестиційні ресурси – А” (“Finance and Investment A (ST 5)”); 6) “Фінансові інвестиційні ресурси – Б” (“Finance and Investment B (ST 6)”); 7) “Загальне страхування – резервування фінресурсів, фінансове моделювання” (“General Insurance – Reserving and Capital Modelling (ST 7)”); 8) “Загальне страхування – страхові внески” (“General Insurance – Pricing (ST 8)”); 9) “Підприємницьке антикризове управління” (“Enterprise Risk Management (ST 9)”) [11, с. 29]. Студентам, які здійснюють акумулювання 180-ти британських кр. балів у процесах вивчення м.к.-матеріалів, видають “Магістерські Дипломи”; студентам, які акумулюють менше 180-ти британських кр. балів, видають “Дипломи-II”. Педагогічно-контролінгові методи, упровадження яких здійснено, – варіативні у викладанні м.к.-матеріалів (процесуально-контролінгові, екзаменаційно-тестувальні). Темпоральні, режимні, локальні параметри у викладанні м.к.-матеріалів – навч. період (академтермін) – 1-річний, навч. режим – “класичний стаціонарний” (КС), викладання м.к.-матеріалів – базово-кампусне, на території кампусу у м. Кентербері. Викладання м.к.-матеріалів – структуризаційних інформаційних елементів здійснюють адаптаційно: із інкорпоруванням навчальних матеріалів “транснаціональні економічні процеси”; “національне форматування” у викладанні м.к.-матеріалів трансформують у “транснаціональне форматування” – імплементацію симетрично-модульної програми із транснаціональними інформаційними компонентами: “МН: Актуарні дисципліни (прикладний аспект, міжнародний контекст)” (“International Master’s in Applied Actuarial Science”). Вивчення магістерських програмових матеріалів у транснаціональному варіативному форматуванні – освітній спецпроект, здійснювати який пропонують освітнім суб’єктам – студентам-/ небританцям, нерезидентам. Викладання “актуарних” дисциплін – специфічно-спеціалізаційні навчальні процеси у британських ВНЗ; у Кентському університеті, у ШМСАД [Kent is one of a very few universities in the UK to teach the subject.]. Актуарії – фінансово-страхові аналітики, менеджери; спеціалісти-актуарії – виконують виробничі функції у страхових компаніях, інвестиційних організаціях, пенсійно-страхових фондах, банківських установах, медичних страхових товариствах. Актуарні дослідницькі програми, які пропонують здійснювати у ШМСАД (areas of research, research opportunities), – “страхування у використанні фінресурсів, у наданні фінпослуг у фінансових фірмах, банківських установах”, “упровадження стохастично-моделювальних (статистично-прогностичних) технологій у наданні фінпослуг у фінансовому секторі”, “генетичні показники, страхувальні процеси”, “корпоративно-індустріальні потенціали, пенсійно-акумулювальні фонди”.

У Лестерському університеті, Лестерській університетській менеджмент-школі (University of Leicester, School of Management) імплементацію у 2011-2012 н.р. спеціалізаційно-інтеграційну магістерську програму: “Бухгалтерський облік, фінансові операції – Магістр наук (МН)” (“Accounting and Finance – MSc”). Реєстр базових м.к. – структуровано із 9-ти, реєстр елективних м.к. – із 7-ми. Базові м.к. (Core Modules): 1) “Професійні знання, уміння (основи)” (“Foundations

of Professional Knowledge and Skills”); 2) “Фінансовий аналіз, інвестиційні процеси (основи)” (“Foundations of Financial Analysis and Investment”); 3) “Фінансові звіти: теоретичний аспект, практичні процеси, критичний аналіз” (“Financial Statements: Theory, Practice, Critique”); 4) “Облік, звіти, ревізійні процеси (контролінг)” (“Accountability, Representations, and Control”); 5) “Фінансове моделювання” (“Financial Modelling”); 6) “Бухгалтерські звіти: підприємства у держсекторі, недержавному секторі” (“Accounting Representations: Public and Private Sector”); 7) “Корпоративні фінансові ресурси” (“Corporate Finance”); 8) “Дослідницькі методи” (Research Methods); 9) Дисертаційне дослідження (Dissertation). Із 9-ти базових м.к. – “навчальних” – 7, “прикладних” (реалізаційних) – 2 (#8, #9). Опційні м.к. (Option Modules): 1) “Прикладні статистичні методи у фінансах (ускладнено)” (“Advance Applied Quantitative Methods in Finance”); 2) “Альтернативні економічні типи” (“Alternative Economies”); 3) “Фіноперації у підприємствах у бізнес-секторах (інноваційний курс)” (“Developments in Business Finance”); 4) “Оптимізаційні цінові рівні” (“Financial Options Pricing”); 5) “Управлінський бухоблік” (“Management Accounting”); 6) “Фінресурси у підприємствах, у держсекторі” (“Public Finance”); 7) “Соціальне здійснення бухоблікових процесів” (“Social and Environmental Accounting”). Із 7-ми опційних м.к. – студенти здійснюють селекціювання 2-ох [12, с. 78]. Темпоральні, режимні параметри у викладанні магістерських програмових матеріалів: 1-річний період, кампус-формат (Campus Based) [“кампус” – університетський територіально-інфраструктурний комплекс], режим – “класичний стаціонарний” (full-time); здійснення дисертаційного дослідження – фінально-кваліфікаційний курс (the concluding element of the programme), текстовий обсяг у дисертаційному манускрипті – 15. 000 слів. Упровадження педагогічно-контролінгових методів у викладанні базових м.к.-матеріалів – альтернативно: тьюторське консультування у написанні студентами курсових есе, екзаменаційне тестування у результаті викладання м.к.-матеріалів.

Структурування навчального процесу у викладанні британських магістерських економічних – “прикладних”, “конверсійних” програмових матеріалів здійснюють ступенево: ступінь I – кваліфікаційно-дипломний, ступінь II – фінально-магістерський. Ступеневе структурування навчального процесу – надання ексклюзивних освітніх можливостей освітнім суб'єктам: здійснювати адаптування навчального процесу до виробничих процесів; “входити” до навчального процесу, “виходити” із навчального процесу відповідно до виробничих [професійних] потреб, із урахуванням виробничих [професійних] вимог; здійснювати здобуття 2-ої вищої освіти; здійснювати рецептивні процеси – 2-ох освітніх документів (“Кваліфікаційних Дипломів”/ Дипломів-II, “Магістерських Дипломів”); консолідувати кваліфікаційно-професійні потенціали; здійснювати процеси преференційного працевлаштування у пост-університетські періоди.

Список використаних джерел

1. Вітченко А. Стандартизація вищої освіти в Україні: стан, проблеми, перспективи удосконалення/ А. Вітченко // Вища школа. – 2016. – № 9. – С. 36–56.
2. Возняк О. Порівняльний аналіз формальної та неформальної освіти у контексті євроінтеграції освітнього простору / О. Возняк // Вища школа. – 2016. – № 2. – С. 41–47.
3. Воробієнко П., Ложковський А. Компетентісний підхід у вищій освіті – від теорії до практики / П. Воробієнко, А. Ложковський // Вища школа. – 2016. – № 6. – С. 13–20.
4. Ганаба С. Мережеві технології як складова якісної освіти / С. Ганаба // Вища школа. – 2016. – № 1. – С. 44–52.
5. Дебич М. Імплементация програм подвійних, спільних ступенів: теоретичний аналіз/ М. Дебич // Вища школа. – 2017. – № 3. – С. 41–50.
6. Дебич М. Перспективи розвитку інтернаціоналізації вищої освіти: європейський вимір для України / М. Дебич // Вища школа. – 2017. – № 2. – С. 33–42.

7. Десятов Т. Концепції упровадження сучасних стандартів професійної освіти у навчальний процес вищої школи: зарубіжний досвід/ Т. Десятов// Вища школа. – 2016. – № 4. – С. 107–114.
8. Загородня А. Форми і методи підготовки фахівців економічної галузі у вищих навчальних закладах України / А. Загородня // Вища школа. – 2017. – № 1. – С. 37–43.
9. Некряч А. Реалізація освітніх стандартів ЮНЕСКО – запорука входження України у європейський цивілізаційний простір / А. Некряч // Вища школа. – 2016. – № 3. – С. 11–22.
10. Яцунь О. Університетська освіта: шлях від ревізії до світоглядного переосмислення та визначення нових векторів розвитку / О. Яцунь // Вища школа. – 2017. – № 4. – С. 34–47.
11. University of Kent, Graduate Prospectus 2013. Design at Uffindell & Un-ty of Kent Design & Print Centre. Published at the Un-ty of Kent, Copyright 2012. 228 p.
12. University of Leicester, PostGr Prospectus 2011-2012. Designed & printed at Sterling. Division of Marketing, Planning & Communications. Un-ty of Leicester – 2010. 235 p.

Structuring of the instructive process in exposition of the British post-graduate economic – “applied”, “converse” programme materials has been realized in stages: Stage I – qualification-Diplomas, Stage II – final-postgraduate.

Stage structuring in realization of the instructive process has been implemented in the purposes of offering to educational agents of exclusive educational opportunities: to achieve adapting of the instructive process to industrial circumstances; to enter/ leave the instructive process realization in accordance with industrial (professional) needs, with taking into consideration of industrial (professional) charges; to study re-qualificational programme materials, to realize achievement of the 2-nd higher education; to realize receptional processes of 2 educational documents (“Qualification Diplomas”/ Diplomas-II, “Post-Graduate Diplomas”); to consolidate qualification-professional potentials; to realize processes of preferential employment in the post-university periods.

To students, accumulating 180 British credit points, in the processes of learning of the modular courses materials, Masters Diplomas are issued; to students, accumulating less than 180 British credit points, Diplomas-II (professional-qualificational) are issued. Pedagogic-controlling methods are variative – processive-controlling, examinational-testing. “National Formatting” in exposition of the modular courses materials is transformed into “Transnational Formatting” – exposition of the symmetric-modular courses materials, with incorporation of “transnational informational instructive materials”. Implementation of Post-graduate Economic, Management Programmes in Transnational Variative Formatting – are Educational Special Projects, realization of which is being proposed to Educational Agents – Non-British, Non-residential students.

Key words: *post-graduate applied programmes, post-graduate conversion (re-qualificational) course, issue of post-baccalaureate diplomas, issue of masters diplomas, pedagogic-controlling methods, temporal-instructive parameters, regime-instructive parameters, campus-locative instructive parameters.*